

ការបោះឆ្នោតប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា (ភាគទី១)

បច្ចុប្បន្នភាពគតិយុត្ត

ថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៦ ក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង
មហាផ្ទៃ បានចេញនូវប្រកាសអន្តរ
ក្រសួង លេខ ១៦១ សហវ.ប្រក.អទច
ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការដាក់
ពិន័យចំពោះម្ចាស់ ឬអ្នកគ្រប់គ្រងទី
តាំងរស់នៅប្រមូលផ្តុំ។ ប្រកាសនេះ
បានចែងពីសកម្មភាពមួយចំនួន ដែល
ច្បាប់អាចពិន័យចំពោះ ម្ចាស់ ឬអ្នក
គ្រប់គ្រងទីតាំងរស់នៅប្រមូលផ្តុំ និង
កំណត់នីតិវិធី ប្រាក់ពិន័យ និងសមត្ថ
កិច្ចរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្លឹងឃើញពីសន្ទុះនៃឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ដែលបាន
មានវត្តមាននៅកម្ពុជាជាបណ្តាញ និងមានភាពស្មុគស្មាញខ្លាំង បង្កផល
ប៉ះពាល់យ៉ាងច្រើនមកលើកម្ពុជា។ ឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាបោះឆ្នោតតាម
ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញ (ក) បទបញ្ជាលេខ ០១
បប ស្តីពីយុទ្ធនាការបោសសម្អាតការបោះឆ្នោតតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ចុះថ្ងៃ
ទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ (ខ) អនុក្រឹត្យ លេខ០៣ អនក្រ ប.ក ស្តី
អំពី ការគ្រប់គ្រងសន្តិសុខសុវត្ថិភាពតាមទីតាំងរស់នៅប្រមូលផ្តុំ
ចុះថ្ងៃទី ០៥ មករា ឆ្នាំ២០២៦ (គ) ប្រកាសអន្តរក្រសួង លេខ១៦១
សហវ.ប្រក.អទច ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការដាក់ពិន័យចំពោះម្ចាស់
ឬអ្នកគ្រប់គ្រងទីតាំងរស់នៅប្រមូលផ្តុំ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៦
និង (ឃ) នៅថ្ងៃទី០៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៦ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបាន

ចេញនូវព្រះរាជក្រមលេខ៖ នស/រកម/០៤២៦/០០៦ ប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការបោះឆ្នោតតាម
ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ក្នុងគោលបំណងកំណត់អំពីវិធានផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌទាក់ទងនឹងការប្រយុទ្ធប្រឆាំង និងការបោះ
ឆ្នោតតាមរយៈប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីការពារសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រឆាំង
នឹងឧក្រិដ្ឋកម្មបោះឆ្នោតតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យានេះ។ ច្បាប់នេះ នឹងជាប្រធានបទសំខាន់ដែលយើងនឹងលើកយក
មកជជែក នៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រគតិយុត្តក្នុងភាគទី១នេះ។

ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការបោះឆ្នោតតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា មានវិសាលភាពលើការបោះឆ្នោតតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ឬ
ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពក្រៅដែនដី
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផងដែរ ប្រសិនបើ៖ ១. ជនល្មើសជាជនជាតិខ្មែរ ២. ជនរងគ្រោះជាជនជាតិខ្មែរ ៣.
ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬផលនៃបទល្មើស បានផ្ទេរចេញ ឬចូលក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ៤. តាមរយៈប្រព័ន្ធ
ធនាគារ ឬប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ដូចនេះ យើងខ្ញុំនឹងធ្វើការបកស្រាយនូវច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការបោះឆ្នោតតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ដោយនឹង
ពិភាក្សា និងលើកយកចំណុចសំខាន់ៗរួមមាន៖ ១. និយមន័យ ២. សកម្មភាពនៃបទល្មើស និង ៣. អាជ្ញាធរមាន
សមត្ថកិច្ច មកជម្រាបជូនដូចតទៅនេះ៖

១. និយមន័យ

យោងទៅតាម ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៩ បានឱ្យនិយមន័យនៃ ការបោះឆ្នោត ថា៖

ទំព័រ ១ នៃ ៣

ការបដិសេធ៖ ព័ត៌មានដែលបានរៀបរៀងនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រគតិយុត្តរបស់អេណា គឺក្នុងគោលបំណងសម្រាប់ផ្តល់ជាព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះ និងមិនផ្តោត
សំខាន់ ទៅលើការប្រើក្បាច់យោបល់ផ្នែកច្បាប់ឡើយ។ សូមធ្វើការកត់សម្គាល់ថា ការប្រើក្បាច់ផ្នែកច្បាប់ត្រូវធ្វើឡើង និងផ្តល់ជូនដោយមេធាវីប្រកបដោយ
សមត្ថភាព ព្រមទាំងគុណភាព ដែលធ្វើការប្រើក្បាច់យោបល់ទៅលើគ្រប់ស្ថានភាពទាំងអស់។

« គឺជាអំពើបង្ខំចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលណាមួយ ដោយប្រើឈ្មោះក្លែង
ដោយអះអាងទៅលើឋានៈក្លែង ដោយរំលោភលើឋានៈពិតប្រាកដ ឬដោយ
ប្រើឧបាយកលទុច្ចរិត ហើយដូច្នេះបានទទួលពីបុគ្គលនេះ ដែលនាំឱ្យខូច
ប្រយោជន៍របស់បុគ្គលនេះ ឬរបស់គតិយជននូវ៖

១-ការប្រគល់មូលនិធិ តម្លៃ ឬទ្រព្យសម្បត្តិអ្វីមួយ។

២-ការផ្គត់ផ្គង់សេវា។

៣-ការធ្វើលិខិតដែលមានតម្លៃជាកាតព្វកិច្ច ឬជាការឱ្យរួចពីកាតព្វកិច្ច។»¹

ក្នុងន័យសាមញ្ញថា ជាអំពើទាំងឡាយណាដែលជនឆបោក ប្រើប្រាស់ល្បិចកល ការក្លែងបន្លំ ឬការបោកបញ្ឆោត
ដើម្បីធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះណាម្នាក់ជឿទុកចិត្ត ហើយជាលទ្ធផលបណ្តាលឱ្យខាតបង់ប្រាក់កាស ទ្រព្យសម្បត្តិ
ទិន្នន័យ ឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗរបស់ជនរងគ្រោះ ឬគតិយជន (ជនទីបី)។

ចំណែកការឆបោកតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា វិញ ជាការឆបោក ដែលជនល្មើសបានវិវត្តពីការឆបោកដោយផ្ទាល់
ទៅជាការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយឆបោកតាមរយៈឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិចដូចជា ទូរស័ព្ទ កុំព្យូទ័រ ឬឧបករណ៍អេ
ឡិចត្រូនិចនានា ធ្វើឡើងក្នុងរូបភាពជាច្រើនដូចជា ក្លែងបន្លំសម្លេង រូបភាព អត្តសញ្ញាណ ឬឯកសារនានា ដែល
អាចបណ្តាលឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ជនរងគ្រោះទាំងថវិកា កិត្តិយស ហើយអាចប៉ះពាល់ដល់អ្នកដទៃទៀត ។

២. សកម្មភាពនៃបទល្មើស

បទល្មើសឆបោកតាមរយៈប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ឬប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាតាមច្បាប់នេះ ត្រូវបានផ្ដន្ទាទោស ប្រសិនបើ
អំពើ ឬសកម្មភាពនៃការឆបោកតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ទាំងនោះមានចែងដូចខាងក្រោម៖

- ក. ការបង្ខំ ដោយទាមទារលុយកាក់ ទ្រព្យសម្បត្តិ សេវា ឬកាតព្វកិច្ច (មាត្រា ៥)
- ខ. ការផ្តល់ទឹកនឹងដល់ជនល្មើស (មាត្រា ៦)
- គ. ការណែនាំឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើស (មាត្រា ៧)
- ឃ. ការយកឯកសារសម្គាល់អត្តសញ្ញាណបុគ្គលណាមួយដោយទុច្ចរិត (មាត្រា ៨)
- ង. ការសម្អាតប្រាក់ ឬលាងលុយ (មាត្រា ៩)
- ច. ការចូលរួមជាសហចារី (ប្រព្រឹត្តជាមួយចារី ឬជនល្មើស) អ្នកផ្ដើមគំនិត ឬអ្នកសមគំនិត
- ឆ. ការប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្ត (មាត្រា ១២)។

៣. អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការឆបោកតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា មាត្រា៣ ចែងថា បុគ្គលដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបទល្មើស
ឆបោកតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគឺ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ជាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលច្បាប់បានកំណត់។

¹ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៩ មាត្រា៣៧៧។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬមន្ត្រីរាជការ ត្រូវទទួលបាននីតិសម្បទាដើម្បីពិនិត្យ ស៊ើបអង្កេត និងស្រាវជ្រាវបទល្មើសធុរកិច្ចនេះ។ ការផ្តល់នីតិសម្បទានេះ ត្រូវបានប្រកាសដោយក្រសួងយុត្តិធម៌នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ចំណែកនីតិវិធីក្នុងការបំពេញសកម្មភាព ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវបំពេញតួនាទីតាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

- ក. ពិនិត្យ ស៊ើបអង្កេត ចោទប្រកាន់ ស៊ើបសួរ ស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- ខ. ឃាត់ខ្លួនជនល្មើសក្នុងថ្ងៃរំលង ៤៨ ម៉ោង និងមិនត្រូវលើសពី ១០ ថ្ងៃ ស្របតាមការអនុញ្ញាតពីព្រះរាជអាជ្ញា
- គ. ប្រសិនបើមានប្រតិបត្តិការសង្ស័យ ត្រូវផ្អាកប្រតិបត្តិការនោះមិនលើសពី ៤៨ ម៉ោង
- ឃ. ការឃាត់ទុក ឬក៏បង្អកគណនី ក៏មិនត្រូវឱ្យលើសពី ៤៨ ម៉ោងដែរ ដោយការសម្រេចពីតុលាការដោយឯកឯង
- ង. ការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈ ពុំអាចរារាំងដល់ការអនុវត្តច្បាប់ឡើយ។

បន្ថែមពីនេះ កាលពីថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៦ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានចេញសេចក្តីសម្រេចលេខ ៤៩ សសរ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងារចម្រុះចំណុះលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មការចំពោះកិច្ចប្រយុទ្ធប្រឆាំងការធុរកិច្ចតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ដែលបានចែកចេញជា ៤ ក្រុម៖ (១). ទទួលខុសត្រូវនៅខេត្តស្វាយរៀង ព្រៃវែង ត្បូងឃ្មុំ មណ្ឌលគីរី និងក្រចេះ (២). ទទួលខុសត្រូវនៅខេត្តព្រះសីហនុ កំពត និងកោះកុង (៣). ទទួលខុសត្រូវនៅខេត្តពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង និងប៉ៃលិន និង (៤). ទទួលខុសត្រូវនៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងឧត្តរមានជ័យ។ ក្រុមការងារចម្រុះនេះ មានការចូលរួមពីក្រសួងដូចជា ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងការពារជាតិ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីបំពេញសកម្មភាពចុះពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងអនុវត្តកាតព្វកិច្ចក្នុងការបង្ក្រាបបទល្មើសដែលកើតមានក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន ស្របតាមបទបញ្ជារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

នៅក្នុង **ភាគទី២** យើងខ្ញុំនឹងធ្វើការបកស្រាយពីចំណុចសំខាន់ៗបន្ថែមទៀតរបស់ ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការធុរកិច្ចតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យារួមមានសមិទ្ធផលនៃការបង្កើតច្បាប់ ការពិនិត្យនៃបទល្មើសនីមួយៗ និងនីតិវិធីអនុវត្តជាក់ស្តែងយោងតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលបានអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ទំនាក់ទំនងអាកាន់៖

ការិយាល័យមេធាវី អេណា និងសហការី
គេហទំព័រ: www.anna-associates.com
អ៊ីម៉ែល: info@anna-associates.com
លេខទូរស័ព្ទ: (+៨៥៥) ៩៩ ៨៨៨ ៧៣៧

អាសយដ្ឋាន៖

អាសយដ្ឋានការិយាល័យ: អាគារ Royal K Plaza លេខ ២៣៤ ជាន់ទី ៧ មហាវិថីម៉ៅ សេទុង សង្កាត់ទំនប់ទឹក ខណ្ឌបឹងកេងកង រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។